

Woordenschat; basis voor beter begrijpen

Docenten en leerlingen bewust maken van de noodzaak van een uitgebreide woordenschat

Wat is het probleem?

- ▶ Docenten zeggen: ‘leerlingen kunnen niet lezen’
- ▶ Leerlingen zeggen: ‘te veel moeilijke woorden’
- ▶ Woordenschat uitbreiden in elke les kan deze discrepantie overbruggen

Taal ontwikkelend lesgeven

- Betuwe en Rivierenland van oudsher een taalarm gebied
- Gebrekkige taalvaardigheid is een probleem bij alle vakken
- Beter om moeilijke woorden eigen te maken dan vermijden
- Docent moet zich bewust worden van de beperkte woordenschat van leerlingen
- Een goede taalvaardigheid is een belangrijke factor om het eindexamen te halen

Hoe kom je er achter wat leerlingen nodig hebben

- ▶ Leerlingen observatieformulier woordenschat laten invullen door een aantal onderbouw BL-klassen
- ▶ Begrijp jij altijd wat er wordt bedoeld als je een tekst, een vraag of een opdracht leest of als de docent iets uitlegt? Wat doe jij als je niet weet wat woorden betekenen? En hoe helpt jouw docent je daarbij?
- ▶ Antwoorden leerlingen:
 - ▶ 1. de docent vertelt aan het begin van de les wat we gaan doen. **Ja**
 - ▶ 2. de docent geeft ons een lijstje met belangrijke woorden die hij/zij gaat bespreken. **Nee**
 - ▶ 3. voordat we de opdracht of de tekst gaan lezen, gaan we eerst bespreken wat we al weten over het onderwerp. **Soms**
 - ▶ 4. wij moeten bij een opdracht of tekst woorden die we niet begrijpen onderstrepen of opschrijven. **nee**

Bewust werken aan woordenschat; hoe doe je dat?

- ▶ Door leerlingen zelf in te laten zien, dat het vergroten van je taalschat van groot belang is
- ▶ Dit doe je niet alleen bij het vak Nederlands
- ▶ En ook niet door het uit je hoofd leren van woordjes bij MVT
- ▶ Het gaat om de woordenschat, die je nodig hebt om talige taken op school te kunnen volbrengen

Breed draagvlak bij alle docenten

- ▶ Je kunt de woordenschat van leerlingen de hele dag ontwikkelen
- ▶ Elke les drie woorden uit de methode laten opschrijven in het woorddossier
- ▶ Tijdens de les deze woorden meermalen gebruiken door de docent
- ▶ Ook vaktaalwoorden opnemen in dit dossier; map met tabbladen voor de verschillende vakken
- ▶ Ook woorden laten onderstrepen in relevante teksten en in eigen woorden laten formuleren

Het woorddossier

- ▶ Woorddossier Week 1

- ▶ Vak: MTR

- ▶ Woord:

- ▶

- ▶ **aanhanger**

- ▶ Betekenis:

- ▶ Volgeling, fan

- ▶ aanhangwagen

Werken met woordenschat in de klas

- ▶ Woorddossier aanleggen in klas 1 BL-Lwoo
- ▶ Leerlingen zoeken 3 moeilijke woorden uit een tekst (in dit geval bij MTR)
- ▶ Noteren deze woorden in hun woorddossier en proberen de betekenis op te zoeken
- ▶ Maken een omschrijving van het woord in eigen taal
- ▶ Deze woorden worden zoveel mogelijk gebruikt in de les de hele week
- ▶ Bij eerstvolgende toets worden deze woorden ook overhoord en telt het cijfer mee met SO
- ▶ Ervaring leert dat je dit niet bij elke les moet doen, maar een paar keer per week

Afra van Daatselaar Sg de Lingeborgh Geldermalsen

Docent AVO-vakken onderbouw basisberoepsgerichte leerweg LWOO